(ज्ञी f.). -lessly, adv. अनुपर्म, अप्रति- रूपं. -lessness, s. अनुपमता, &c.

Mate, s. सहायः, सहचरः, मित्रं, संगित्र m., सित्रं m. 2 भट्ट m. स्वामित्र m. पतिः;(female) सहचरी, सखी, पत्नी, वधूः, भार्या, प्रिया, दिखता; See Wife; 'an elephant's m.' वज्ञा, करिणी, हस्तिनी 3 सहायः, सहकारिन् m. Material &c., See under Matter.

Maternal, a. मातृक (की f.), मातृसंविधितः, मातृ-in comp.; 'm. uncle' मातृलः (लानी f.); 'm. affection' अपत्यस्नेहः, प्रजानीति f., वारसल्यं: 'm. duty' मातृधर्मः

Mathematics, ह. मिलतं, मिलतंत्राञ्चं-विद्या, संख्या-परिमाण-विद्या, मणनाविद्या. = Mathematic, -al, a. गणितविषयक, गणितसंबं-धिन-2 गणितशास्त्राचुरूप. -ally, adv. गणिताचुसारेण. =ian, ह. गणितविद्याः, गणितशास्त्राचुरूप. विद्याः, गणितशास्त्राचुरूप. विद्याः, गणितशास्त्रज्ञः-विद्याः, गणितञाः

Matin, a. पातःकालीन, प्रातःकालिक (की f.), प्रमेतन (नी f.), पातर् in comp. =s. (M. s) प्रातरुपासनाः, पातःकृत्य-कर्मन् u.

Matrice, ह. गर्भाशयः, जरायुः 2 सुद्राक्षर-

Matricide, ह. मातृहत्या-वधः चातः. 2 मातृ-यातिन-मातृहन् गः., मातृष्ठाः, मातृषातकः.

Matriculate, v. t. संकारपूर्व विद्यालयं प्रविश्

Matrimony, s. विवाहः, परिणयः, उपयमः, उद्घाहः; See Marriage.-lal, a. वैवाहिक-ओद्वाहिक-(की f.); 'm. alliance' विवाह-संबंधः.-ially, adv. विवाहविध्यकुरूपं.

Matron, s. पुरंभी, आर्या, पौढा, गृहिणी, गेहिनी, पुत्रिणी, सुतिनी, कुटुंबिनी, पुत्रवती. -ly, a. पुरंभीयोग्य, गृहिणीसहुझ (शी f.), धीर, गंभीर, पौढ, आर्य, बिनीत.

Matter, इ. द्रुव्यं, वस्तु n., स्थूल or धन-द्रव्यं or वस्तु, भौतिकवस्तु, साकारद्रव्यं, मुर्ति f. 2 साधनं, प्रकृति $f\cdot$, उपकरणं, कारणं, उपादानं \cdot 3 द्रव्यं, बस्तु, पदार्थः, अर्थः, विषयः, पकरणं, पदं, आस्पदं, पस्तावः, पसंगः. ४ प्रयोजनं, हेतुः, कारणं, कार्ये, ब्यापारः, अर्थः 5 सारः, तस्वं, अर्थः, गुरुत्वं, गौरवं, महत्त्वं, प्रभावः - 6 पूर्यं, दूष्पं, क्षतजं, पूरारकं न्होणितं, 'm.in hand' प्रकृतं, प्रस्तुतं, 'm. of dispute' विवादवस्तु-विषय:-आस्पदं &c.; 'it is of no m.' युर्तिकचित्करमेतत्, निर्शकः, सूक्ष्मविचारस्या-बिषय:; 'an important m. ' गुर्वर्थ:; 'of no n. ' निरथंक, निःसार, अग्रुक; 'what is the m. with her ' किं तस्या वृत्तं, कस्तस्या इतांत: =v. i. Ex. by अर्थ:, or by किं, कार्य with instr.; ' what m. s it to me किं सम तेन कार्य, कोर्थ: &c.; 'it m. s very little ', ' it m. s not' लघ्वधमेतत्, नाय गरीयानर्थः. 2 पूचपूर्ण-a. भू 1 P, पूर्य

उत्पद् c. =y, a. पूचपूर्ण-युक्त-गर्भ, -Material, a. भूतात्मक, भौतिक (की f.), भूतमय (यी $f \cdot)$, आधि-पांच-भौतिक, मूर्त, दृष्यमय, प्राकृतिक (की $f \cdot$), घन, स्थूल, जह 2 अपारमाथिक (की $f \cdot$), अनात्मीय. 3 सारवत्, ससार, वास्तविक (की f.) 4 गुरु, महत्, परमार्थ, गुर्वर्थ; आवश्यक (की f.), सुरूप, प्रधान, विशिष्ट; See Principal; 'm. world' भूतसृष्टि र्रः, स्थूलं जगत्; 'm. body' स्थूल-जड-देहः; भौतिकपिंडः; 'm. cause' प्रकृतिः,उपादानं, उपादानकारणं; 'proximity being not m. 'साकिधानस्य अिकंचित्करत्वात् (S. B. 141). = श्र. साधनं, उपकरणं, द्रव्यं, कारणं, उपादानं, प्रकृतिः, पदार्थः, साधनवस्तु, 'all m. s. सामग्री, सज्जा, संभारः, इन्य or उपकरण-सामग्री or संभारः; 'writing m.s.' लिपि-सज्जा, लेखनसाधनानि; ' the m. of cloth' वस्त्रयो।निः-पक्वतिः -ism, s. लोका-यतं, अनात्मवादः, चार्वाकमतं -ist, s. लो-कायतिकः, अनात्मवादिन् कः विषयिन् कः -ity, s. भौतिकत्वं, मूर्तिमस्वं, &c. -ly, adv. अर्थतः, वस्तुतः, तत्त्वतः, परमार्थतः, सारतः, प्रकातितः, प्रकृत्येवः

Mattock, क खिन्त्रं, टंकः, पाषाणदारणः. Mattress, क (मृदु-)आ-सं-स्तरः, शयनीयं, अस्तरणं, तूलिका.

Mature, a. पक्क, सु-परि-पक्क, परिणत, पक्कता-मापन्न, पाकोन्सुख (सी f.), फलोन्सुख. 2 संपन्न, सं-पार-पूर्ण, मौढ, सिद्धः, 'm.deliberation'सु,विचारः,पसमीक्ष्य-सुविमृद्य-विचारः, सुसमीक्षा, सुविमर्शः. -v. t. परिपाकं भी 1 P. परि-णम् ८. (णमयति), पक्कतां-पाकं-उत्पद् C., पच् C; सं-पद् C., साच C., सिर्द्धाकु 8 U, कठोरीकः, कलाकलापालो चनकठोर-मतिभिः (Ka. 7) whose mind was m.ed cystudying &c.' =v. i. पच् pass., परिणम् 1 P,:पाकं-परिणामं-इ or या 2 P or गम् 1 \dot{P} ; कठोरी-पौढी- भू 1 \dot{P} ; परिणतप्रज्ञस्य कवेबाणीं (U.7) 'of m. ed intellect. -ate, v. t. पच् c., परि-णम् c. -c. i. पच् pass., पक्कीभू, पूर्यपूर्ण-वः भू. -ation, 8. पाकः, विपरि, परिणात f., परिणामः. 2 सपूरत्वं, पूरमावः. -ative, a. पाकल, पा-चन, पचिण्णु, पूराजनन (नी f.). -ity, -ness, 8. पाकः, वि-परि-, परिणामः, विपक्षता, परिणाति f., भोढ-पक्ष-द्शा, पक्ष-परिणात-अवस्था, पक्षभावः, कठारता, मोढता, सिद्धि f., संपूर्णताः $-\mathbf{l}\mathbf{y}$, adv. सपरिणामं, सपाकं 2 सुसमिक्ष्य, सुविमृत्य, सुविचाय, सम्यगवधाये -Maturescent, a. आपक. परिणामोन्सुखः

Matutinal, Matutine, a. प्रातःकालिक-प्रभागतिक-(की f.), प्रगेतक (नी f.), उषस्य, प्रातर in comp.

Institute of Indology & Tamil Studies Cologne University Germany 9/1/2007